

Handel drives efter et alt for kostbart System. Det af Indenrigsministeren nedsatte Udvalg oplyser, at Besejlingsomkostningerne i Femaaret 1901—05 gennemsnitlig have udgjort 218,100 Kr. aarlig, men ville kunne nedbringes til ca. 125,000 Kr., altsaa en Besparelse paa ca. 93,000 Kr. aarlig. Handelens Drift i Grønland har i samme Femaar gennemsnitlig kostet ca. 304,000 Kr. aarlig, men vil kunne nedbringes til ca. 200,000 Kr., hvorved der vil fremkomme en Besparelse paa ca. 104,000 Kr. aarlig. Endvidere vil der kunne indvindes en meget betydelig Besparelse paa Handelens Driftsudgifter i København, og endelig vil der kunne opnaas væsentlig højere Priser ved Salget af de grønlandske Produkter. Det her omhandlede Udvalg oplyser, at et enkelt Firma har opnaaet en saa stor Rabat ved Købet af store Partier Tran, at Firmaet med en betydelig Avance har kunnet optræde som Konkurrent til selve den grønlandske Handel, ligesom Udvalget gør gældende, at der alene ved Salget af Sæltran i Aaret 1906—07 ved rationel merkantil Drift vilde kunne være opnaaet en Merindtægt for Handelen paa ca. 50,000 Kr.

Det af Indenrigsministeren nedsatte Udvalg beregner, at der ved Gennemførelsen af et nyt, paa merkantile Principper grundet Handelssystem vilde kunne blive 404,000 Kr. til direkte Betaling af de i Grønland indkøbte Produkter, medens der nu — iberegnet en nylig gennemført Takstforhøjelse paa ca. 23,000 Kr. — for det samme Kvantum Produkter kun er betalt Grønlænderne 239,000 Kr. Grønlænderne vilde altsaa opnaa at faa 165,000 Kr. eller ca. 70 pCt. mere for deres Produkter i et enkelt Aar, end der nu udbetales dem.

Det af Indenrigsministeren nedsatte Udvalg gør i Henhold til foranstaaende gældende, at det nuværende System maa virke uheldigt paa den grønlandske Befolkning ved at svække Produktionslysten og Sansen for Sparsommelighed, samt at det i Virkeligheden betyder „en vilkaarlig Fjernelse af det Grundlag, hvorpaa den økonomiske Udvikling alle andre Steder

hviler, nemlig, at naar man producerer, faar man Udbyttet af sit Arbejde“. I Overensstemmelse hermed foreslaar det grønlandske Handelsudvalgs Flertal et paa de forannævnte Principper grundet Takstsystem.

Nærværende Mindretal kan ganske slutte sig hertil og stiller derfor Ændringsforslaget Nr. 14, der tilsigter at gennemføre et Takstsystem, paa Basis af hvilket Grønlænderne ville opnaa den fulde Værdi af deres Produkter med Fradrag af Forsendelses- og Handelssomkostningerne, altsaa det fulde Udbytte af deres Virksomhed.

Mindretallet er ikke blind for, at Lovforslaget ogsaa i nogen Grad tager Sigte paa at forbedre disse Forhold. Det hedder saaledes i § 4, at Inspektøren skal føre Indseende med, at Handelsvirksomheden i Grønland ledes paa en Maade, der er stemmende med en heldig Udvikling af Befolkningens økonomiske og erhvervsmæssige Forhold. Paa den anden Side giver Lovforslaget imidlertid ikke bestemte Regler i saa Henseende. Endvidere har der indenfor det af Indenrigsministeren nedsatte Udvalg været Strid om, hvilke Veje der bør følges. Det nævnte Udvalgs Mindretal udtaler saaledes, at det „nærer store Betænkeligheder ved i nogen nævneværdig Grad at forhøje Indhandlingstaksterne paa de nævnte (grønlandske) Produkter, da det maa befrygtes, at Befolkningen derigennem skal fristes til at sælge sine Produkter til Skade for sig selv“. Endelig har den i 1863 nedsatte grønlandske Kommission allerede for 40 Aar siden anbefalet en betydelig Forhøjelse af Indhandlingstaksterne for de grønlandske Produkter, og betegnet en saadan Forhøjelse som „det virksomste Middel til at hæve Befolkningen til et højere Trin af materiel og aandelig Udvikling“, uden at denne Anbefaling i de forløbne mere end 40 Aar i nogen nævneværdig Grad er bleven taget til Følge.

Nærværende Mindretal anser det derfor for nødvendigt i Lovforslaget at fastslaa et bestemt Grundlag for Indkøbet af de grønlandske Produkter. Den af det